

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Postán vagy Pécsell házhoz küldve:
EGY ÉVRE 5 ft - kr.
FEL ÉVRE 2 , 50
NEGY ÉVRE 1 , 25
EGY ES SZÁM 10 kr.

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ÁRA:
Egy öt hasábos petit sor egyszer
megjelölésért 6 kr., 3-szorított.
5 kr., 10-szorított 4 kr. füzendő
Minden hirdetés után
30 kr. bélyegdíj fizetendő.
A nyitlér 1 petit sora 10 kr.
A hirdetési díj előre fizetendő.

A felelős szerkesztő lakása:
Ó-posta-utca 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, KÖSZL JÁNOS úrnál a városház épületben, LILL JÁNOS úrnál a budai külvárosban,
valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
János-utca 8-ik szám.

A csár és a császár.

Budapest, november 16.

Talán holnap, talán 19-én lesz a napja, hogy Európa két leghatalmasabb uralkodója találkozzon fog. A vén Vilmos császár, kit nagy akarat-ereje és szívóssága még egy-egy órára kiségit a betegágyból, vendéglő fogja látni III. Sándort, a minden oroszok daliás, java férfi korában lévő uralkodóját.

Nagy közöttük a kornak különbsége, de azért mind a ketten egyformán a sir szélén járnak. Az egyikre a vénység leleskedik, ez az alattomos tolvaj, mely lassanként fosztja meg áldozatait ifuságtól, szépségtől, erőtlől, értelemről s végre magától az élettől is; a másikra a titokteljes forradalom, mely Nihilnek nevezi magát s szárazon és vizen, otthon és urban, levegőben és föld alatt, ott kísért szüntelenül a hatalmas csár körül, örök remegésben tartva őt és örök veszedelmében.

A két uralkodó összeleli, összecso-kolja egymást, s a jámbor berlini nyárs-pólgároknak fényes ünnepek egész sorában lesz alkalmuk — messziről gyönyörködni. Katonai csapatok parádés felvonulása, díszelgadás az operában, udvari estély ragyogó fogatokkal s még ragyogóbb toalettekkel: ennyi pompát, földi dicsőséget nem mindenütt láthatni. De mind e csillogásra, káprázatos fényre hűvös árnyékot vet az a sötét rém, mely ott jár a két uralkodó háta mögött s melyet se a tudomány csodaszereivel, se a szuronyok hatalmával nem lehet elűzni: hűvös borongó árnyékot vet a halál.

Ilyen balszillagzat alatt megy végbe a berlini találkozás. Vajjon mit fog a két uralkodó, e két siralomházi alak egymással beszélni? Kit ne érdekelné ennek a találgatása? Mert hisz — oh gunyja a sorsnak — ók, a kiknek élete egy pókháló szálán függ, urai milliók-nak és milliók-nak, népek sorsa az ő akaratjukon fordul meg, vér és vagyon az ő parancsukra lesz felszabadított szenvedélyek pocské prédájává. Visszajuk hát, minő körülmények hozzák létre a találkozást s mely tényezők azok, melyek befolyást gyakorolhatnak a két uralkodó netaláni megállapodására.

A ki a találkozást óhajtotta, az Vilmos császár volt, bizonyosan nem csupán a csár iránt való rokoni szeretetből, hanem mert érezve közeli halálát, utódjainak Oroszországgal rendezett

számadást akart átadni. A találkozás sok huzavona után ime most létre jön, még pedig oly körülmények közt, melyek a vén császárt, mint uralkodót és mint családfőt még inkább ösztönözhetik arra, hogy hatalmas szomszédjával a netán fenforgó ellentéteket kiegyenlíteni siessen.

A német trón örököse a halált hordja a torkában, s az orvosi tudomány se képes megmondani, napok vagy évek telnek-e bele, hogy ő is oda kerül a Hohenzollernek ősi kriptájába. Nem lehetetlen, hogy ő, a 90-én túljáró apa fogja eltemetni fiát, a még értelemes férfit, kinek a sors a korona fénye helyett az idő előtti halál sötét éjszákját szánta.

A német trón, igaz, akkor sem marad üresen. Ott van az unoka, Vilmos herceg. Derék, jó fiu, puritán erkölcsű és vastestű, mint a Hohenzollernek valamennyien, de mikor olyan fiatal még. Az ő lelkét még inkább elfoglalják a szerelem, a barátság nyájás örömei, mint az uralkodás komor gondjai. S e fiatal ember kezébe legyen leteve Vilmos világtörténelmi alkotásának, az egységes nagy német birodalomnak sorsa épp akkor, midőn Európa felett sűrű felhők tornyosodnak s minden pillanatban várható a vihar kitörésél? Hogyan hagyhatná hát a nagypapa, a kötelességtudó uralkodó ezt a gyöngye ifjut minden biztosíték nélkül sorsára?

A veszedelem legfenyegetőbb Oroszország felől, tehát ott kell védekezni. Ezért kérte megághoz Vilmos Sándort, hogy a lelkére beszéljen, hogy ígéretet tessen vele. Így csinált ezeltől ötven esztendővel. Igaz, Orosztrák császár és magyar király is, midőn sirva könyörgött Miklós czárnak, hogy fiát, a gyöngye Ferdinándot ne hagyja magára. E meghatározó családi és uralkodói gondoskodás háttérében ott áll a Bismarck alakja, ez a számító, minden előnyt kizsákmányoló ember, ki e politikában nem ad az adott szóra semmit s a kinek a jelszava az: »Macht geht vor Recht«. Jól magyarul: »A ki bírja, az marja«.

Ha sikerül a két uralkodónak megegyezésre jutni, az csak olyan, Oroszországnak nyújtandó kedvezményének árán történhetik, melyek a mi rovásunkra esnek s melyek ellentétben vannak a nagyra tartott német szövetséggel. Talán a bolgár kérdésben állunk egy új fordulat küszöbén, talán más, érdekeinket még mélyebben érintő

meglepetésre lehetünk készen. A titok istennél és Bismarcknál van. Ezért nézünk mi aggodó érdeklődéssel a két uralkodó találkozására elé.

A rafinéria.

Ez is modern erény. Ha nem volna modern, bizonyára találtunk volna rá magyar kifejezést is szótárodalmunkban, minthogy pedig utánanézésünk dacára sem sikerült föllelünk a régi szótárodalomban, meg kell elégednünk azzal a névvel, a mivel oly nagy szerepet játszik a modern műveltség jeles férfainak soraiban. Annýt bátorodunk kockázati felelőre, hogy a modern műveltségnek egyik legnagyobb kelléke, zománca, mely nélkül sem iparlovagot, sem magas ambíttól duzzadó társadalmi félistent nem is képzelhetünk.

A modernak bizonyos simaságában szokott mutatkozni, de nem az őszinte jó akaró, romlatlan lélek festelen zománca, ez, mely minden önérdék nélkül kerüli a szünetlenséget, a urabosságot, hanem, mint a kigyóbőr sima, hogy önző cseljához érdem megerősítet nélkül, ravasz sikamlóssággal csuszhassek és epen azért, ha mint erkölcsi fogalom tekintjük, nemleges, tehát a bűnök birodalmába tartozik s mint ilyen kímélet nélkül itandó, s mert a »műveltek« gyonyolt legfőbb társadalmi réteket hajlandó leginkább meglepni, mint a rüh a juhokat, annál veszedelmesebb, mert valamire való modern műveltségű urak különben sem valami kirívó tulajdonság az őszinteség, mely tévedésiben is tiszteltemtől, ámbár a modern félistenek sokkal jobban megkivánják a tiszteletet, a töménézést, mint a világtörténelem legnagyobb alakjai, pedig tudjuk, hogy mily lelki megerősítésre kerül áldozatot vinni e bálványoknak, sőt korunk ríktó romlottsága dacára is akadunk oly főnelt lelkere, kik inkább bemennék Daniellel s három társával: Ananias, Azarias és Misaelle a tüzes kemencébe, hogyszem egy modern, rafinírozott félistenek a tisztelet áldozatából csak egy szikrát is vinni hajlandók volnának.

Ezekről mondjuk mi, hogy van jellemük, mely a tisztelet érzelmét bennünk önként fölébreszti, ellenben a rafinírozottaknál hiányzik az őszinteség, vagyis minden becsület jellemnek egyik elengedhetetlen feltétele, s e miatt ha még jobban póteskednek is, ha még jobban hánykolódnak is, mint pulturas malacz a garasos madzagon, tiszteletre méltók soha sem lesznek.

Azt mindenki tudja, hogy a darabos modoru emberek nem szoktak a legkedvesebbek lenni a társaságokban minden más jó tulajdonságaikkal mellett, mert az emberekkel való érintkezés mindig érdekből történik, akár szellemi, akár anyagi legyen az az érdek, mely őket az érintkezésre sarkalja, azért hódít annyit előnyt saját részére a sima rafinéria, mert az emberek csak a külső mázra tekintenek s a belső, valódi kincset nem igen szokták észrevenni, sőt a következtetés csalóka törvényén haladva azt hiszik, hogy a sima külső burok értékes gyöngyöt, vagy kincset takar, holott

már az isteni mester lerántotta a farizeusok-ról a leplet, midőn szemükre vetette, hogy kívülről fénylenek, mint a festett koporsó, belül pedig telve vannak rothadással.

Ebből sejtetni lehet, hogy a rafinéria bizonyos rokonságban van a farizeussággal is; mert a ravasz csalásnak ennek is, meg annak is kitévő eleme, de mégis van a kettő között különbség, mert a rafinéria abban az álnokság is befoglalatlak, azok pedig, kik a rafinéria alatt csupán csak bizonyos fortélyosságot értenek, ugyan csak abba a tévedésbe esnek, mint a kik a söprizni való vásot firmákra a kópé, vagy a korhely kifejezést használják.

Természetes, hogy a magas modern műveltség minden erkölcsi gaszágra talál enyhébb frázisokat, de ezek az urak önmaguk csalják és vakítják a tetszetősebb, leplezető elnevezésekkel, a helyett, hogy az erkölcsi mocskosságot a saját nevével nevezze, tőle annál könnyebben undorodnának.

Igy tévesztik össze az enyhé erkölcsi fogvatkozást, a fortélyosságot a kiszámított tervszerűleg működő vastag s másokat mindig megkárosító gazdasággal: a rafinériával, mely szóban, tetteben, gondolkodásomban egyformán veszedelmes, mert ámitás, másoknak gonosz szándékkal saját önző érdekből való tétúra vezetésé öszekötve azzal a rátkulmáló óhajattal, hogy mások a rafinírozottat ne annak tartassák, a mi, hanem egy nemes, minden tekintetben kiesiszolt, igazi művelt embernek, holott az ilyen alávaló tolvaj, rabló, mert így rabolja meg mások lelkét épen abban a kinsében, a mi legdrágább, a nemes, jószívűséggel párosult bizalomban, mig rajta nem veszt, mint az oroszlan bőre öltözött számár.

Sokan még a szt. írásra is támaszkodnak ravaszáguk és rafinériájuk mentegésekor, mert az írásban ajánlva van, hogy legyetek olyanok mint a kigyók.

Ezt is rosszul magyarázzák, mert ha a kigyó a vigyázva aggodó örökös symboluma is, de a fokozott ravaszág és rafinéria nem tulajdonsága, különben is a bölcsék legbölcsébbike, midőn a kigyó tulajdonságát ajánlotta, csakis a megátalkodott kigyószívű ellenség irányában ajánlhatta, hol a nyíltság és nemes őszinteséggel saját magunkat tennők tönkre, azért ily helyen a tartózkodó hallgatás ajánlatos bölcsesség, mig a szabad nyelv nem mutatna higgadt értelemre, azért mondja a finközmondás is: Mite on hullu mielesse, se on hullu kieleesse, vagyis a bolondnak az van nyelvében, a mi eszében van. Ebből is látjuk, hogy a szent írási hasonlat meghatározott körülményekre vonatkozhatik csak.

Ez a szó: politikus, szintén rokonfogalom a rafinériával s annyira megbélyegző minőséget jelent, hogy napjainkban a jobb-érzésűek előtt gazdájával, vagyis tulajdonosával együtt megvetés tárgya. Innét van az, hogy modern jelentésben utálunk minden politikust, mig a politikusi szimadria gondolata derült kaczagásra ébreszt; mert az ő fortélyos gondolat, illetőleg terv és szövilága nem mozgató s mások életére hatással befolyó titkos és furfangos erők összessége, melyek látszólag az állam boldo-

gítására voltaképp pedig a mocsaos önzés és féktelen ambíttó malmára hajtának a vizet.

Hajdan szép jelentésménye lehetett a politikus szónak Cato és Cincinatus idejében, midőn a politikusság a polgárzat, tehát az állam önzetlen boldogítására vonatkozó tudomány, vagy törekvés jelentette.

Most a ravaszság, álnokság és rafinéria fokozott egységét értjük alatta, innét van az, hogy őszinte tiszteletet egyetlen jóra való lélekben sem ébreszt, mert manapság már mindenki tudja, hogy a nagy emberek mindig egyszerűek, magaviseletében, modorkuban, sohasem mesterkéltek, sohasem rafinézottak.

Innét van az, hogy az alsóbb, romlatlan lelkű, őszinte, gyermetszerű népretegek, látva a rafinézott fölsőbb körök ravasz, csalárdságait, minek segítségével mindent törvényre tudnak vezetni s érdekeik szerint lebonyolítani, utálattal vannak eltelve az ugynevezett politikusok iránt s jöhet olyan idő, hogy a nagy politikusságot és rafinériát torokkura forraszzák a hazaboldogítóknak.

Vannak szülők nem csak a fővárosban, hanem egyebütt is, kik a sima, hajlongó, szemben soha ellent nem mondó rafinériára maguk szoktáják sarjadékaikat, hogy csak a kedves társadalmi mázt rájuk kenhessék, hogy szajkó módra eltudják fűnek-fának lotyogni az »urak« és »hölgyek« szivet rezgető nyafogásokat jó idején, ha lehet még a gyermekbálványban, holott, ha okosak volnának, tudhatnák a régi lélektani igazságot hogy egy okos ember se hisz azoknak, kik hizelegnek neki s habár napjainkban a ravaszság és hizelegés ama legveszedelmesebb szirtek, melyeken az igazság legutóbbas hajtótörést szenved, kétségbe sohasem vonható igazság marad az, hogy az egyszerű őszinteség a józanosság czimtablája.

De a mamák legnagyobb része azt hiszi, hogy nemes egyszerűségben senki sem venné észre kivált a leendő kedves eladót, tehát előre kell őket minden fogással, hogy a rafinériával is vezetni. Ezek megfélemlenek a régi igazságról: »Az ostobaság előre furakodik, hogy lássák, az okosság pedig hátra marad, hogy lásson.«

KOZÁRY JOZSEF.

Pécsi kiállítás.

A különböző kiállítási szakbizottsági szabályzatok javaslatait jelenleg szerkesztetnek a kiállítási titkár által, ki is azokat legközelebb terjesztendő elfogadás végett a végrehajtó bizottság és központi választmány elé. Elfogadtatván a szabályok az illető bizottságok azonnal megkezdik működésüket.

A kiállítási bizottság elnöksége részéről felhatalmazva vagyunk annak kijelentésére, hogy az elnökség igen szívesen veszi, ha olyanok, kik bármi okból is valamely bizottságba fel nem vettek, de a kiállítás rendezési munkálataiban bármi viszonyban közreműködni óhajtanak — ebbeli szándéklukat az elnökség tudomására hozzák, hogy aztán a jelentékek pótlólagos megválasztása iránt intézkedhessék.

Az első párbajom.

Egy téli délután együtt ültünk fiatal emberek, fiatal gondolkodásmóddal, fiatal fogékony szívet és fiatal, de különféle vérmérséklettel. Poharzás közben hamar megindultak a nyelvek, mert a borban sok életrevaló eszme van. Beszélgettünk a régi jó időről, amidőn az ó-nagysága helyett csak asszonyoném én járta, — a nagysám helyett pedig csak a bizalmas Juliska, Mariska, Anuska stb. És különös, hogy e bizalmas megszólítások dacára is sokkal nagyobb tisztelettel nyilatkoztak abban az időben a nők felől, mint az etiquet-szabályokkal bélelt mai fiatalág napjainkban.

Szidtuk a németet, a finánczot, a professzort, a bedelust, a latint és a görögöt, — aztán meg politizáltunk és agyondöngöttünk minden monopoliumot és mindent ami közösgyeges, vagy fekete-sárga volt. Attértünk végre a társadalmi korcskinövésekre, betegségekre, s különösen a lovagorból ránkmaradt lovagiasági ostobaságokról: a párbajról volt heves, majdnem végzetes vitánk.

En ugyanis erősen vitámtam, hogy a párbaj ostobaság, hogy okos ember nem párbajozhat, mert hát edes-ápám is úgy tanított, hogy pl. ha én valakit öszegazemberezek, levághatja az mind a két fülemet, csak gazember marad az, ha annak ellenkezőt be nem tudja bizonyítani. Meg azt is mondta, hogy a fölvetett szellemi tásakból származó ellentétek miatt csak azon ember nyul a kardhoz, akinek elfogyott a puskapora, akinek a kezéből kiütnek az étrekek az ész fegyverét, s csak miután már az ész megtagadta a szolgálatát: nyúl a kardhoz, mintha biz a karddal ketté lehetne hasítani azt, ami eszme, azt, ami testtel nem bír, vagy biz mintha a kardnak volna agyveje, hogy

TÁRCZA.

Tizennygy magyar író.*

Az ódivatu, feledésbe ment, sőt nálunk meg sem is igen honosodott Almanach cím alatt egy rendkívül díszes kiállításhoz kélt jelent meg, mely kétségtelvéleg egyike lesz a karácsonyi könyvpiazz legérdekesebb és legkeresettebb termékeinek. Az »Auróra« korára, a mai magyar irodalom szárnyontagátásának ez igazi hajnalára gondolunk önkénytelenül is, midőn kezünkbe vesszük és lapozzuk e könyvet, mely tizennygy legkiválóbb magyar prózáirt egyest magában — arra a korra, melyben az írók válvtette álltak össze, hogy egy-egy kötetnek a benne foglalt nevek és művek sokaságával szerzenek népszerűséget s rászoktatásuk közöngségünket az önálló művek olvasására is. Ha van, — és kétségtelvéleg van, mert sokan és ismételtelen mondogatják, — jogosultsága a panasznak, hogy a magyar írók művei nem kelendők, ez a panasz az előttünk levő kötetre aligha fog megállani, nemcsak azért, mert kissé talán túlzott is a vád, melylyel közöngségünket az irodalom termékei iránt való egykedvűségért illetik, hanem azért is, mert e kötetben egyszerre és együtt tizennygy író lép sorompóba, anyai jelességet, fényes írói tulajdonokat hozva magokkal, hogy bizonyára megtörmék a jeges közöngy, ha csakugyan megvolna is.

Tizennygy magyar író! Egy fényes sorozat, mely Jókaival kezdődik és Mikszáth Kálmánnal végződik. Nem mintha Mikszáth, ez a pompás elbeszélő érdem szerint jutott volna utolsónak a sorozatba. Csak szerény-ségből került ő oda; tudniillik mivel hogy

ő szerkesztette az Almanachot. Egyébként eszünkbe sem jut, hogy érdem sorozatnak tekintsük azt a rendet, melyben a tizennygy író egy-egy elbeszélése vagy rajza a kötetben egymás után következik. Együtt van itt vegyesen az irodalom öregei, ifja, régi gárdája és fiatal nemzedéke, s bizony lehetetlen volna őket osztályozni, hogy ki mint sorakozik a másik után. Egyik darab csinosabb és szebb a másiknál, s még válogatni is nehéz lenne bennök. Nincs alja; csupa »eleje« valamennyi.

A sorozatot, mint említők, Jókai Mór nyitja meg »Barak Hageb asszonyai« című történelmi elbeszéléssel, egyikével azoknak az utánozhatatlan báju keleti gyöngyöknek, melyek a szoszorus költőnek bizonyára leg-sikerültebb alkotásai. Mindjárt utána Beniczky-Bajza Lenke következik. »A szellő és rózsaszál« című, megkapó allegóriába foglalt kedves elbeszéléssel, írói tehetségének egy egészen új oldalát csillogtatva meg szemünk előtt. Sebők Zsigmond, az új nemzedék egyik leghívatottabbja, melábus történeteké beszél el szivhezszólabán »Egy pár gyerekről«, egy élehetetlen apáról meg egy önfeláldozó anyáról. Vadnai Károly, a régi jeles, egy mély igazságot fejt ki tréfás alakban az emberi szívből. »Örök láng«-ról, a melynek csak a neve örök, de végzete mulandóság. A régiek közül még való Kazar Emil, »Lovag-regény«, Vértesi Arnold »Az asszony«, Tolnai Lajos »Miert vettem el a feleségemet« című elbeszélésekkel és Agai Adolf, a kitűnő tollu tárca író egy kaczagatóan megható rajzzal, a melynek ezimalkaja: »A tudós pinczer«! A fiatal nemzedékből itt találkoznak első sorban Petelei István nevűvel. »A fehér galamb« című kedves falusi elbeszélés alatt, Tóth Bélával (»A dsinn«), Rákosi Viktorral (»Fogságom története«), Hevesi Józseffel (»Pál és Virginia«) és a natur

lisztikus hajlamu Bródy Sándorral (»Téli regé«), kiknek munkái egyiránt emelik a kötet érdekét és értékét. »Az öreg gróf« című rajzzal Mikszáth Kálmán zárja be a kötetet; voltaképp kezd is egy dévaj hangu, de megszívlelni való előszóval, mely im itt következik:

Almanach! Ugy hangzik, mintha a dédapját szólítaná valaki: Jó napot Almanach! Ni öreg apó, hol veszed itt magadat? Mi történt veled, hogy megint visszajöttél?

Ilyenforma riadalom lesz a könyvek közt a könyvkereskedések polcaiban, mikor e kötet megjelenik.

— Ejnye népé! Hiszen te a mi legkésebb modern ruhánkba öltözöl. Honnan jössz? A temetőből?

— Még csufolódni mersz — kiált az Almanach egy két kötetes regényre. — Hát ti nem a temetőben vagytok it?

— Mondasz valamit öreg — felelt búsan egy verskötet.

— Helyet kérek.

— Helyet? köztünk? Talán eltévesztetted az ajtót jó Almanach s egy antiquarius bolt helyett nyitottál közzénk?

— Egyszeresen ide jöttem.

— Mit akarsz?

— Azt, amit ti. Elakarok fogyni.

— Ne bolondozz apó. Mi azért vagyunk halhatatlanok, mert elfogyhatatlanok vagyunk.

— Ejh, nem tudtok semmit, ti tacsok. A ti kedvetekért jöttem, hogy megint összehozzam a publikumot. Elrontották. Szerenitek a maga szakállára dolgozott. Szerencsétlenek! Van is nektek olyan nagy szakállatok! De hogy is jutott eszetekbe ilyesmi, itt a küldöttségek, testületi parádék országában. Eljöttem hogy megmutassam a régi methodust.

— Halljuk! halljuk!

— Mert lássátok, hogy egy forintot kilehesen vasalni a magyar olvasótól, od nem elegendő egy iró, od deputatio kell. Aztért vagyunk mi most itt tizennygyen.

Es ezzel a felkutatással, a mit a szegény túrelmes diszkuráló nyelvű könyvekre kentem rá, körülbelül le van rajzolva a sorok közt a magyar irodalom szomorú helyzete.

Az írók nem produkálnak annyit, hogy mindenik egy könyvet adhasson ki évenként. Ez a szellemi szegénység.

Az olvasók nem költenek annyit, hogy minden jóvaló könyv vevőkre számíthasson. Ez az anyagi szegénység.

Tehát vissza kell menni a régire. Együtt adni ki minden író s egy kalap alá gyűjteni minden vévót.

Ezért jelent meg könyvünk a negyvenes évek Almanachjának képeré szabva, csalogató melléklettel. Mintha mondaná elől a tizennygyes küldöttség szónoka: »Mi képviseljük itt a jelenkori magyar elbeszélő irodalmat, lassanakk bennünk uraim szívesen, hiszen nem vagyunk egészen idegenek, mert a Kalendárium is velünk van!«

Ez volt a kiadó ötlete.

Szívesen engedtem ráimri nevemet a könyvre, melynek szerkesztésében már a dolgok természeténél fogva is alig lehetett valami rémség, de tetszett nekem a gondolat, holtakait külden el, hogy az élöket ébresztgessék. És látok abban némi hasznót, ha egy-egy olvasó beugrik valamely kedvező írja miatt s kénytelen aztán megismerkedni ennek a révén a többi tizenhárommal is.

Eredj hát gunyolod, szemrehányó könyv a nagy közönség közé, és hívd össze őket még egyszer az oltárhoz. Hátha neked is szót fogadnak, mint a régi jó öreg Almanachoknak.

* Almanach az 1888. évre. Egyetemes Regény-ír II. évfolyam és VI. kötet, Singer és Wolfner kiadásán, Budapest.

A szőlőtörköly mint takarmány.

Ugy a présből kikerült, mint a szesz-főzésnél visszamaradt szőlőtörköly sok helyen jó marhatakarmánynak bizonyult, zsirt, kálit, meszet és foszforsavat tartalmaz. Sok vizsgálatlalt és kísérlettel ugyanis bebizonyították, hogy a szeszégetésnél visszamaradt törköly semmit sem veszít tápértékéből. Természetes is, — ép úgy mint a gabona, burgonya stb. mosléknál, hogy a tápanyag-arányának a szénhidratoknak az erjedéssel kapcsolatos veszteségével növekednie kell. Átlag 100 kilogramm friss szőlőtörköly (mag, héj és kocsányok) 8 kgr. légmentes, talmu anyagokat, 6,4 kgr. zsíradékot és 3—5 kgr. káli-, mesz- és foszforsavat tartalmaz.

Igaz, hogy azok közül, akik marhájukkal törkölyt etettek, sokan azt tapasztalták, hogy ennek a takarmánynak rossz, az állatok egészségére ártalmas tulajdonságai is vannak, de valahányszor e káros tulajdonságok okait vizsgálták, majd mindig a czélországban elvezésben és abban találták azokat, hogy az illető állatok mértékén felül adagokat kaptak a törkölyből. Legmegfelelőbb mennyiség 2—3 kilo naponként és darabonként s ezt sem szabad tisztán, hanem más alkalmas takarmánnyal, nevezetesen szeszkával, burgonyával, tarló réppal keverve adni; az etetés előtt a törkölyt gőzöltetni kell, mert csak így képes az állat étvágyát fokozni.

A présből frissen kikerült törköly kellemes, zamatos szaga s vagy czukrot vagy alkoholt tartalmaznak, de ha bizonyos ideig a levegőn állnak, megváltoznak, mert ezeket képződik bennük a más vegyülmás is indul meg benne, minek következtében takarmánynak kevésbé alkalmasak, sőt ha hosszabb ideig éri a szabad levegő, erre a czélra teljesen használhatatlennak válnak. Ezért a törkölyt okvetlenül jól kell konzerválni, mely czélból legcélszerűbb, ha cementezett vermekbe, vagy fakadákba, vagy hordókba tapossuk, a gyagyal jól betakarjuk s a vermet csakis a használat előtt nyitjuk fel. Sokan a törköly megszárazását is ajánlják, mely esetben egy hektoliter törkölyre 0,5—1,0 kgr. sót kell venni, ezt vízben feloldjuk s a sós vízzel annyit öntünk a törkölyre, hogy ezt teljesen fódje. A só az erjedést, rohadást, penészedést stb. akadályozza.

Azt is tapasztalták, hogy a teljesen érett szőlő jobb törkölyt ad takarmánynak, mint a kevésbé érett, mert az érett szőlő magjában több olaj és több légmentesanyag van, mint az éretlen szőlőmagban.

A törkölyt a borkészítés különböző módja szerint háromféle állapotban nyerik: 1. mint friss törköly, mely az erjedésnek még nem indult szőlőnek kipréselése után marad a présben. A friss törkölyt igen jó takarmány, de ha néhány napig levegővel érintkezik, megkezdődik az erjedés s az ilyen törkölyt nem igen akarja a marha megenni, s úgy látszik, különben, hogy a benne fejlődő alkohol ártalmas is egészségükre nézve.

2. mint alkoholtartalmu tömeget, a már kiejert czeiréből; ez a törköly, ha nem jól préselték ki, azt az állatoknak; gyorsan kimeríti az állatok erjét s a tehének könnyen összefutó tejed adnak tőle. 3. mint törkölymaradékot a szesz-főzésnél. Az itt nyert törkölyt előbb desztillálni kell, hogy takarmánnyal használni lehessen.

A kocsányoktól megtisztított szőlőmagot és héjat a marha jobban eszi, mint a kocsányos törkölyt.

NAGY FERENCZ, lap tulajdonos.

KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ felelős szerkesztő, főszerkesztő.

Hirdetések.

1026. szám tkv. 1887.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírósg 6911 87. számú végzése által Grecsák és Ronyáthy végrehajtató javára Fleischer János pécsi lakos ellen 148 frt 14 kr. tőke járulékaiból még vissza levő összeg erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalás és 1088 frt 80 kr. becsült bitorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 9305 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagy Pécselt alperes boltjában ferencziak utca 4 sz. a.) s folytatolag leendő eszközökre 1887-ik é. november hó 19-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárvezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiűztendő.

Kelt Pécselt, 1887. évi november hó 10. napján.

KREMMER FERENCZ, kir. bírósági végrehajtó.

10733 sz./tkv. 1887.

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hercegg Eszterházy javak zárgondnok végrehajtónak Ács János gerényesi lakos végrehajtást szenvedő elleni 250 frt 22¹/₁₀ kr. tőkekövetelés és járuléka irántivégrehajtási ügyében, a pécsi kir. törvényszék területén lévő, Gerényesen fekvő, a gerényesi 22. sz. tkvben felvett 17 hszsz. 3/4 felének Ács Imre illető felére 1097 frt, 533 hszsz. fekvőségre ugyanazt illető 36 frt, az 11146 hszsz. fekvőségre ugyanazt illető felére 104 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1887. évi december hó 12. napján délelőtt 10 órakor, Gerényes község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 109 frt. 70 kr. 3 frt 60 kr. és 10 frt 40 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. sz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécselt 1887. évi augusztus hó 30-ik napján.

A pécsi kir. törvényszék, mint tknyvi hatóság.

BOGYAY PONGRÁCZ kir. törvényszéki bíró.

Tüzelőfát

a téli szükségletre legutányosabb árak mellett ajánl a n. é. közönségnek

Spitzer Ádám hal-piaczon.

Megrendelések elfogadotnak J. L. Krausz úrnál fő-tér, és Simon János úrnál, Kis-piacz.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Pécselt, a Ferencziak utcájában 19 sz. a. (Schwarz J. szabó házában)

ügyvédi irodámat

az alulírott napon megnyitottam.

Pécselt, 1887. november 10.

Dr. Miltényi Miklós,

köz- és váltó-ügyvéd.

Eladó ház.

Az Anna-utca 55. számú sarokház szabad kézből eladó.

Tudakozódhatni ugyanott a háztulajdonosnál.

Eladó ház.

A királyi-utcza 18. sz. ház a katona kórház mellett szabad kézből eladó.

Tudakozódhatni Bedő Imre úrnál (királyi-utca 5. sz.) és Gerdenich József úrnál (József-utca 20. sz. a.)

Olcso pénzkölcsön.

Rendes évi lakófelek, hivatalnokok, lelkészek, tanárok, katonatisztek, földbírtokosok, vendéglősök, altisztek, kereskedők, bérlek, iparosok — vidéken is —, köztvetitsem útján a módhoz képest 1—3% alatt visszafizetendő szalalékos személyhiteli pénzkölcsönözéshez jutnak. Betáblázható 5% -ra, 17, 32 és 40 évi amortisatioval, törlesztendő. Értékpapír, járuléka és hagyatékokra olcso kamatu magánpénz. Conventálás s egyéb kölcsönművelet keresztülvitetik. Gyors és diszert eljárás. Levelekhez 15 kr. válaszlevegő csatolandó. Bernáth D. hitelközvetítő irodája Budapest, teréz körút 3. sz.

11807 sz./tkv. 1887.

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Müller Elenóra pécsi lakos végrehajtónak özv. Durovics Györgyné és Durovics József arányosi lakosok, végrehajtást szenvedő elleni 100 frt — kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén lévő, Arányos község 7. sz. tkvben felvett 7 h. sz. sz. 6 sz. ház nak udvar és kertnek özv. Durovics Györgyné, szül. Fülöp Julit illető 1/4 részére és Durovics Józsefet 1/4 részéből illető 1/2 részre 106 frt. a 413 sz. telekben felvett 1/2 te lekre 293 frt 76 b. 776 b. h. sz. fekvőségre 292 frt; a 414 sz. tkvben foglalt 1/2 telekből Durovics Józsefet illető 1/2 részére 98 frt; 745c. 766c. h. sz. tekvőségekben ugyanazt illető 1/2 részére 164 frt. becsárban az árverés ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887 évi december hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Arányoson, a község házául megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 10 frt 60 kr.; 29 frt 30 kr.; 29 frt. 20 kr.; 9 frt 80 kr.; és 16 frt 40 kr. készpénzben vagy 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécselt, 1887 évi augusztusa hó 29-ik napján. A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Lukrits István, kir. törvényszéki bíró.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém ezenel a t. közönség becs. tudomására jut-tatni, hogy a Ferencziak-utca 6. sz. alatti

„The Singer Manufacturing Company New-York (Amerika)“

Neidlinger G. varrógépezetemet november hó 1-én

Széchenyi-tér 2 sz. Dr. Loewy-féle házba

áthelyeztem és hogy ezenel helybeli üzletnek, mint főüzletnek; az eszkéi hasonczéü fióküzletet alárendeltettem.

Kiváló tisztelettel

Neidlinger G.

a The Singer Manufacturing Company New-York (Amerika) vezér-ügynöke.

Eddig még fölülmulhatlan

a MAAGER W.-féle

cs. kir. szabadalmazott, valódi tiszta

Csukamájolaj

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyen emészthetősége folytán gyermekeknek is ajánlható, mert a legtisztább, legjobbnak elismert szer: mell-tüdőbajok, görvény, daganatok, kelések, bőrküüetéek, mirigybajok, gyengeség stb. ellen — egy üveg ára 1 frt — kapható gyári raktárban: Bécsben, Heumarkt 3. szám alatt, valamint az Osztrák-Magyar birodalom legtöbb és jobb nevű gyógyszerárjaiban.

Pécselt kapható: Kovács Mihály, Sipőcz István, Zsiga László gyógyszerárjaiban; Reoh Vilmos és Spitzer J. kereskedésben.

Pécselt, 1887. Nyom. a Ramazetter-féle nyomdában Koller Lipót.

Árverési hirdetés.

Az Üszöghi uradalomhoz tartozó-Baranyamegyében fekvő Bagota és Gerdei korcsmák Szent-Iváni korcsma Szent-Gáli italmérési joggal, valamint Tengerini italmérési jog.

f. é. november hó 27-én d. e. 11 órakor

Üszöghön tartandó nyilvános árverésen 1888-ik évi April hó 1-vel kezdetét veendő három évre bérbe adotnak A vállalkozni kívánók elegendő bánatpénzzel ellátva tisztelettel meghivatnak.

A bérleti feltételek az uradalmi számvevőségnel Üszöghön naponta betekintheők.

Üszögh, november hó 13-án 1887.

Üszögi uradalmi felügyelőség.

1684

12555 sz. 1887

Árlejtési hirdetés.

A tekintetes városi tanács fenti sz. alatt kelt határozata alapján ezenel közhírré teszem, miként a

városi közkórházban

1888 és 1889. években szükségletű fűszer s egyéb apróbb czikkeek,

továbbá zsemlyék és gyógyszerék szállítása

hivatalos helyiségben (Városház II-ik emelet 38. ajtó) f. é. november hó 24-ik napján d. e. 10 órakor tartandó nyilvános szóbeli árlejtés és zárt ajánlati tárgyalás útján fog kiadotni.

Felhivatnak tehát a vállalkozni szándékozók, miként az egyes czikkeek évi szükségleteinek megfelelő ár 10%-ával mint bánatpénzzel ellátandó zárt ajánlataikat

legkésőbb f. évi november hó 23. napján délután 5 óráig

a polgármesteri hivatalnál nyujtsák be, — avagy bánatpénzzel ellátva a szóbeli árlejtésen jelenjenek meg.

A részletes feltételek nálam a délelőtti hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Pécs, 1887. novemb. hó 15-én.

JILLY ALAJOS

városi tanácsos.

Singerstrasse 15.

„gold Reichsapfel“

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

Bécsben.

Vértisztító labdacso

ezelűtt egyetemes labdacso neve alatt; ez többi nevet telj joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, mely a labdacso csodás hatásának szerencsésen be nem bizonyították volna. A legmacskább esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacso számtalanszor és a legrovidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacsoval 21 kr. 1 tegeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentelen utánvét megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénziszegés elre beküldés mellett bérmentes beküldéssel egy tegeres labdacso 1 frt 35 kr. 2 tegeres 2 frt 30 kr. 3 tegeres 3 frt 35 kr. 4 tegeres 4 frt 40 kr. 5 tegeres 5 frt 20 kr. 10 tegeres 9 frt 20 kr. (Kétszeres mint egy tegeres nem küldhető szét.)

Számtalan levél érkezett, melyek iról hálát mondának egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer tett kísérletet velők, tovább ajánlják. A számtalan köszönő iratok közül mellettek közülnek néhányat.

Leopold, 1888. Május 15.

Nagyon tisztelt Uram! Az ön labdacsoi valóban csodabálatásnak, nem olyanok, mint sok más magasztalt szerék, hanem majdnem minden ellen használhatók.

A husvokor megrendelt labdacsokból a legtöbbet barátok és ismerősök közt osztottam szét és mindegyiknek használt, még agastyánoknak is a kik különböző bajban és gyengeségben szenvedtek és ha nem is tökéletesen gyógyultak meg, de javulást tapasztaltak és még tovább használni akarják. Felkértem tehát, hogy ismét 5 tegereset küldjön. En és mindazok nevében, akik labdacsoinak köszönhetjük egészségünket, fogadják legbensőbb köszönetünket.

D e u t i n g e r M á r t o n .

Bécs, 1887. György 1882. febr. 16.

Tisztelt Ur! Nem fejezhetem ki eléggé köszönetemet az ön labdacsoiról, mert Isten segítségével mellett az ön vértisztító labdacsoi által gyógyult meg nóm, a ki évek óta hasmenésben szenvedett; és noha még most is kell neki néha bevenni, mindazonáltal már annyira helyreállt egészsége, hogy fiatal frisséggel képes munkát végezni. Ezen köszönetnyilvánítást kérem a szenvedők javára közölni és egyuttal kérem, hogy ismét küldjön 2 tegeres labdacsoit és 2 drb china, szappant. Kiváló tisztelettel

N o v á k A l a j o s f ő k e r t e z .

Tekintetes Ur! Előrebocsátva azt, miszerint valószínűleg valamennyi gyógyszerre hasonló joggal bír, az ön híres fagybalsamával, mely családomban több idült fagyagnak gyorsan véget vetett, dacára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránt bizalmatlanságomnak elhatároztam magamat az ön vértisztító labdacsohoz folyamodni, hogy ezen apró golyócskák segítségével megostromoljam rég idő óta tartott aranyeres bántalmam. Egyáltalában nem restellem önek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljesen megszűnt.

Egyáltalában nem restellem önek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljesen megszűnt. Egyáltalában nem restellem önek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljesen megszűnt. Egyáltalában nem restellem önek bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljesen megszűnt.

M é l y t i s z t e l e t t e l .

Bécs, 1887. február 20.

C. v. T.

Fagy-balszam

legbiztosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és üdült sebek stb. ellen 1 tégely 40 kr. portomonesen 65 kr.

Guga-balszam

megbízható szer gugadag-tomonesen 65 kr.

Élet-esentia

(prágai csepppek, svéd csepppek) megromlott gyomor-rosz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszer. Egy üvegeze 20 kr.

Utifüvedy

általán ismert jeles háziszer, hurut, rekedtség, gőzsözés köhö-gés stb. ellen 1 üveg 50 kr., 2 üveg portóval 1 frt 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs

gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csuszos baj, nevezetesen hátgerinczaj, fogszakgatás, görös, ideges fogfájás, fej-fájás, fűlszagatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Alpesifü liqueur

Bernhard W. O.-tól 1 üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.

Szem-esentia

Dr. Romershausen-tól, 1 üveg 2 frt 50 kr., fél üveg 1 frt 50 kr.

Az itt nevezett készületeken kívül készületben vannak, az osztrák lapokban hirdetett összes bel-és külföldi gyógyszerészeti különlegességek, s mindazok, melyek raktárban nem volnaak, kívánatra pontosan és olcsón megküldetnek.

Postai küldemények, előre küldendő készületes vagy utánvét mellett, a leggyorsabban eszközöltetnek.

Az előre beküldött pénzküldeményeknél (legjobb postautalvánnyal sokkal olcsóbb postabér, mint utánvét küldeményeknél).

Tannochinin-hajkenőcs

Pserhofer J.-tól

évek óta orvosok és laikusok által valamennyi haj-növesztő szer között a legjobbnak elismerve 1 csinosan kiállított nagy szelence 2 frt.

Egyetemes tapasz

Studel tanártól vágott és szart sebek, mérges kelevények és láb régi idősákon. kint felnyitó kelés, macacs mirigyköcsök, fájó pokolvar, sebes és gyulladáos mell, megfagyott tagok, köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr., portóval 75 kr.

Egyetemes tisztító-só

Bullrich A. W.-tól kitűnő háziszer megzavart emésztés minden következmény, úgy mint fejfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorháj, aranyér, dnglás stb. ellen 1 csomag ára 1 frt.

Ferenczpálinka

1 üveg 60 kr.

Lábizzadás elleni por

1 doboz 50 kr. portóval 75 kr.